

Regeringens proposition

1976/77: 10

om ändring i lagen (1965: 94) om polisregister m. m.

beslutad den 4 november 1976.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

SVEN ROMANUS

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås en ändring i lagen (1965: 94) om polisregister m. m. i syfte att öppna möjlighet för en rationellare hantering av viss uppgiftsskyldighet enligt den nordiska passkontrollöverenskommelsen.

Förslag till**Lag om ändring i lagen (1965: 94) om polisregister m. m.**

Härigenom föreskrives att 5 och 7 a §§ lagen (1965: 94) om polisregister m. m. skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*5 §¹

Rikspolisstyrelsen må, enligt föreskrifter som regeringen utfärdar, i tryck eller på annat lämpligt sätt mångfaldiga och till länspolis- cheferna, polis- cheferna, den centrala utlänningsmyndigheten samt polis- centralerna i Danmark, Finland och Norge sända sammanställningar av uppgifter från polisregister om domar, beslut, anstaltsvistelser, av- lägsnanden ur riket och andra förhållanden av betydelse för brottsbe- kämpandet i fråga om personer som gjort sig skyldiga till svår eller vanemässig brottslighet eller asocialitet.

Utöver vad som följer av första stycket får rikspolisstyrelsen enligt föreskrifter av regeringen till svensk myndighet samt myndig- het i Danmark, Finland, Island och Norge sända sammanställ- ningar av uppgifter från polisre- gister om avlägsnanden ur riket och beslut som har samband där- med. Vad som har sagts nu gäller också uppgifter om motsvarande beslut av myndighet i Danmark, Finland, Island och Norge.

7 a §²

Begränsning som anges i 7 § skall ej iakttagas, om för särskilt fall fullständiga uppgifter begäras av myndighet som sägs i 3 § 1 eller av myndighet som av regeringen fått tillstånd att erhålla utdrag eller upp- lysning utan begränsning enligt 7 §.

Även om fullständiga uppgifter ej begärts enligt första stycket, skall till myndighet som sägs i 3 § 1 lämnas uppgift om dom eller beslut varigenom någon å- dömts förvisning med sådant för- bud att återvända till riket som icke är begränsat till att gälla viss tid.

Även om fullständiga uppgifter ej begärts enligt första stycket, skall till myndighet som sägs i 3 § 1 lämnas uppgift om dom eller beslut varigenom någon å- dömts förvisning med sådant för- bud att återvända till riket som icke är begränsat till att gälla viss tid. *Vidare får i sammanställning*

¹ Senaste lydelse 1975: 721.

² Senaste lydelse 1975: 721.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

som avses i 5 § andra stycket lämnas uppgift i fråga om ännu gällande förbud för utlänning att återvända till riket eller till Danmark, Finland, Island eller Norge.

I utdrag eller upplysning till åklagare lämnas alltid uppgift om anteckning rörande verkställd sinnesundersökning eller rättspsykiatrisk undersökning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1977.

JUSTITIEDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1976-11-04

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Bohman, Romanus, Turesson, Gustavsson, Antonsson, Mogård, Olsson, Dahlgren, Åsling, Söder, Troedsson, Mundebo, Krönmark, Wikström, Johansson, Friggebo

Föredragande: statsrådet Romanus

Proposition om ändring i lagen (1965: 94) om polisregister m. m.

Överenskommelsen om upphävande av passkontrollen vid de internordiska gränserna (passkontrollöverenskommelsen, Sveriges överenskommelser med främmande makter /SÖ/ 1958: 24, ändrad senast SÖ 1973: 43) trädde i kraft den 1 maj 1958 mellan Sverige, Danmark, Finland och Norge. Island anslöt sig till överenskommelsen med verkan fr. o. m. den 1 januari 1966.

Genom passkontrollöverenskommelsen skapades ett gemensamt nordiskt passkontrollområde. Reguljär passkontroll sker inte längre vid gränserna mellan de nordiska länderna utan endast vid det nordiska områdets yttergränser. Den stat som verkställer passkontrollen gör detta på alla de nordiska staternas vägnar och skall i förekommande fall avvisa utlänningar även i annan stats intresse. Det åligger sålunda fördragsslutande stat bl. a. att vid sina nordiska yttergränser avvisa utlänning som är uppförd i någon av de fördragsslutande staternas förteckningar över utvisade utlänningar. Även utlänning som av annan orsak inte anses böra få tillåtelse att resa in i någon av de fördragsslutande staterna kan avvisas.

I anslutning till passkontrollöverenskommelsen bemyndigades statens utlänningskommission att årligen låta trycka en förteckning över vissa utlänningar. Förteckningen utges numera av den centrala utlänningsmyndigheten, statens invandrarverk, under beteckningen U-boken. Den innehåller uppgifter angående i Sverige meddelade lagakraftvunna utvisnings-, förvisnings- och förpassningsbeslut som innefattar ännu gällande förbud att utan särskilt tillstånd återvända till riket. Dessutom ingår i förteckningen uppgifter om i Danmark, Finland, Island och Norge meddelade utvisnings- och förpassningsbeslut beträffande utomnordiska medborgare för vilka gäller förbud att utan särskilt tillstånd återvända till det land som har meddelat beslutet. I syfte att underlätta

den inre utlänningskontrollen tas även in uppgifter om utläningar som har fått anstånd med verkställighet av avlägsnandebeslut eller tillstånd att utan hinder av sådant beslut vistas i riket. Förteckningen distribueras till länsstyrelser, polis- och åklagarmyndigheter, svenska beskickningar och konsulat samt de centrala utlänningsmyndigheterna i Danmark, Finland, Island och Norge.

De uppgifter som U-boken innehåller ingår också i ett av rikspolisstyrelsens centrala polisregister. De grundläggande bestämmelserna om dessa register finns i lagen (1965: 94) om polisregister m. m. (polisregisterlagen, ändrad senast 1975: 721). Lagen innehåller bl. a. bestämmelser om vad som förstås med polisregister (1 §) och vad sådant register får innehålla (2 §).

I 3—5 §§ polisregisterlagen finns bestämmelser om i vilka fall utdrag av eller upplysning om innehållet i polisregister får meddelas. Enligt 3 § skall detta ske bl. a. när framställning därom görs av vissa särskilt uppräknade svenska myndigheter. På framställning av polis- eller åklagarmyndighet i något av de nordiska länderna eller stat ansluten till internationella kriminalpolisorganisationen eller av denna organisation får vidare enligt 4 § rikspolisstyrelsen förordna om utlämnande av polisregisteruppgift, när det fordras för utredning i brottmål eller utlänningsärenden. Efter regeringens bemyndigande får rikspolisstyrelsen lämna uppgift för sådant ändamål även till polis- eller åklagarmyndighet i annan stat. I övrigt får, enligt föreskrifter av regeringen, från polisregister meddelas uppgift till myndighet i främmande stat om dess medborgare eller den som har hemvist där eller den som uppenbarligen är att anse som internationell förbrytare. På framställning av utländsk myndighet får polisregisteruppgift lämnas ut också i annat fall, om regeringen ger tillstånd till det. Slutligen får enligt 5 § rikspolisstyrelsen enligt föreskrifter av regeringen i tryck eller på annat lämpligt sätt mångfaldiga och till länspolischeferna, polischeferna, den centrala utlänningsmyndigheten samt poliscentralerna i Danmark, Finland och Norge sända sammanställningar av uppgifter från polisregister om förhållanden av betydelse för brottsbekämpandet i fråga om personer som har gjort sig skyldiga till svår eller vanemässig brottslighet eller asocialitet.

Polisregisterlagen förbjuder i 7 § att anteckning i register lämnas ut sedan viss tid har förflutit från dom, beslut eller annan händelse som har föranlett anteckningen. Bl. a. föreskrivs att beslut om förpassning eller utvisning inte får tas med i polisregisteruppgift sedan tio år har förflutit från beslutet. Från dessa s. k. rehabiliteringsregler ges i 7 a § vissa undantag.

Rikspolisstyrelsen och statens invandrarverk har i gemensam skrivelse hemställt att ansvaret för upprättandet och utgivningen av U-boken flyttas över från invandrarverket till rikspolisstyrelsen. Därvid hänvisas

till att rikspolisstyrelsen har möjlighet att framställa U-boken genom fotosättning från magnetband som används för ett mikrofilmbaserat system för en effektivare passkontroll. Genom att U-boken sålunda framställs som en biprodukt till rikspolisstyrelsens mikrofilmregister kan tekniska fördelar vinnas.

Med hänsyn till U-bokens syfte att tjäna som ett spårregister vid kontroll av utläningar får det enligt skrivelsen även från principiell synpunkt anses riktigt att utgivningen överförs till rikspolisstyrelsen. Den kontrollverksamhet som U-boken skall utgöra underlag för torde nämligen till övervägande del åvila polisen.

För egen del vill jag anföra följande.

Ett överförande av ansvaret för U-boken till rikspolisstyrelsen är förordat med uppenbara fördelar från praktiska och kostnadsmässiga synpunkter. Enligt min mening bör därför ett sådant överförande ske. Detta innebär att rikspolisstyrelsen kommer att tillställa vissa myndigheter i Sverige och i övriga nordiska länder en tryckt förteckning med uppgifter om utläningar som har utvisats eller förvisats ur något av de nordiska länderna eller förpassats ur något av dessa länder med förbud att återvända utan särskilt tillstånd, liksom också uppgifter om vissa beslut som har samband med sådana avlägsnandebeslut. Med hänsyn till att rikspolisstyrelsen därmed kommer att lämna ut polisregisteruppgifter, förutsätter ett genomförande av förslaget stöd i polisregisterlagen.

Jag föreslår därför att i polisregisterlagen införs en bestämmelse som ger möjlighet för rikspolisstyrelsen att enligt föreskrifter av regeringen sända sammanställningar av uppgifter från polisregister om avlägsnanden ur riket och beslut som har samband därmed till svensk myndighet samt myndighet i Danmark, Finland, Island och Norge. Vidare bör anges att detsamma gäller även uppgifter om motsvarande beslut av myndighet i Danmark, Finland, Island och Norge. Bestämmelsen bör lämpligen placeras som ett andra stycket till 5 § polisregisterlagen.

Med hänsyn bl. a. till att inreseförbud i samband med utvisning eller förvisning kan meddelas utan tidsbegränsning bör dessutom i 7 a § polisregisterlagen anges att sådan sammanställning som här avses får innehålla uppgift i fråga om ännu gällande förbud för utläning att återvända till riket eller till Danmark, Finland, Island eller Norge.

De ändringar i polisregisterlagen som jag nu har förordat bör träda i kraft den 1 januari 1977. Det ankommer på regeringen att besluta om de författningsändringar som i övrigt blir nödvändiga vid ett överförande av ansvaret för U-boken till rikspolisstyrelsen samt att bestämma tidpunkten för överförandet.

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att antaga inom justitiedepartementet upprättat förslag till lag om ändring i lagen (1965: 94) om polisregister m. m.

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som föredraganden har lagt fram.

